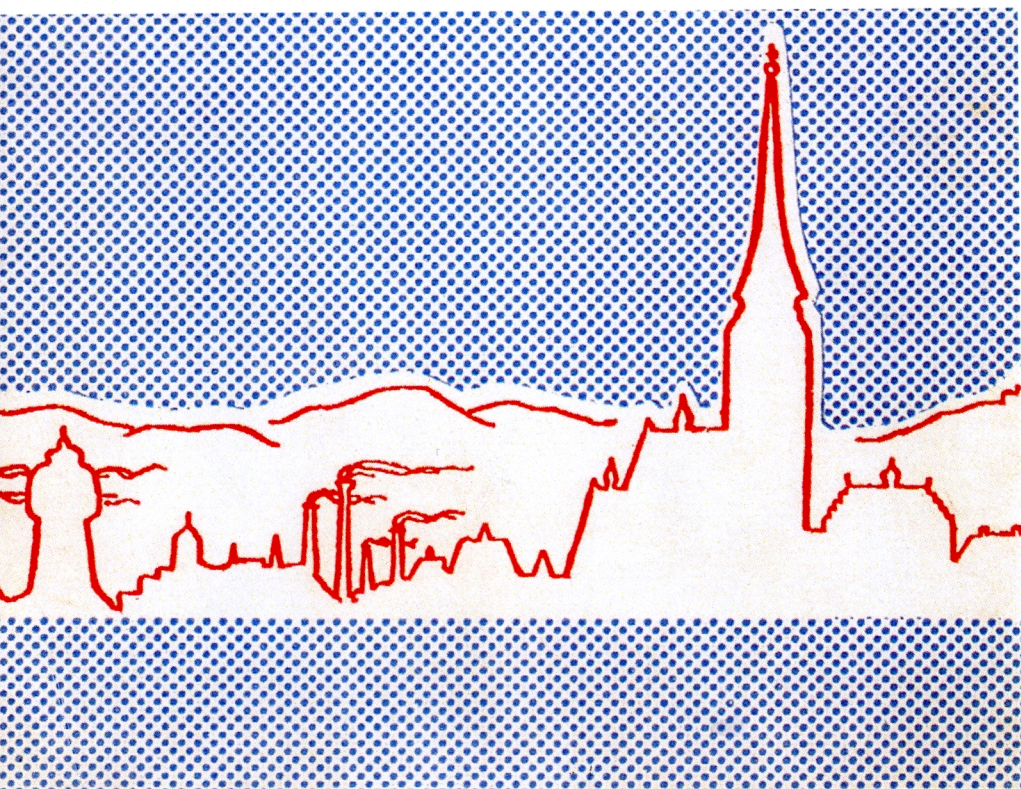

Stručně z historie neslyšících v Plzni

1917 - 2012

Členové výboru z roku 1947

Ukázka z divadelní hry

Oslava MDN za účasti tanečního kroužku neslyšících

Klub důchodců na zájezdě 12. 5. 1988

Úvod

Vážená čtenářko, vážený čtenáři, za chvilku otevřeš bulletin, kde na tebe dýchnou vzpomínky dávno minulé o historii a životě sluchově postižených na Plzeňsku. Při čtení si uvědom, že to nepsal žádný spisovatel, ale člověk, který dlouhá léta žil a prožil mezi lidmi, kteří neslyší. Proto zde není podáván obraz o lidech odbornou cestou, ale je zde snaha ukázat, jak lidé žili v minulosti a jak žijí v současné době. Jak se dokázali vypořádat s překážkami, se kterými se ve svém životě setkávali a setkávají dodnes. Jsou to lidé optimističtí, kteří nemají moc rádi, když nad nimi někdo roní slzy, ale s radostí přijmou podanou ruku těch, kteří jim chtějí jejich život trošku usnadnit.

Autor

Historie neslyšících na Plzeňsku

Chceme-li něco zjistit o historii organizování neslyšících na Plzeňsku, musíme se podívat zpátky do let 1914 – 1916. To, že i před tímto datem žili neslyšící v krajském městě je jasné, ale bohužel, nedochovaly se žádné dokumenty, které by nám umožnily podívat se do let minulých. V současné době již nežije žádný pamětník, který byl u zrodu neslyšících na Plzeňsku. A tak historické informace čerpáme z materiálů dávno vydaných a od současníků, kterých je již velmi málo. Musíme si uvědomit, že v tehdejší době se nepoužíval výraz neslyšící, ale hluchoněmí a oni se sami tohoto názvu používali na veřejnosti.

V tehdejší době žilo v Plzni několik hluchoněmých rodin, jejichž počet byl dohromady 22 osob a nikde nebyly organizovány. Jejich jediným společenským vyžitím byly vzájemné návštěvy a nedělní dopoledne, kdy se scházeli ve vinárně Anglického dvora na Palackého náměstí.

Možná by jim tento způsob života vydržel hodně dlouho, ale příchod pana Jana Zacha v roce 1915 zcela změnil způsob jejich života. Pan Zach pocházel z Nových Syrovic na Moravě a sám byl hluchoněmý. Před příchodem do Plzně pobyl nějaký rok v Praze, kde již od roku 1868 byl spolek hluchoněmých. V tomto spolku získal pan Zach organizační schopnosti, které chtěl v Plzni uplatnit. Při příchodu začal uplatňovat svoji iniciativu, která vedla k tomu, že se neslyšící začali pravidelně scházet v hostinci U Zahradníků v Kollárově ulici. Tam je začal přesvědčovat a seznamovat se spolkovým životem. Z vlastní iniciativy pak v roce 1916 rozeslal pozvánky na společnou schůzi pražských a plzeňských hluchoněmých.

Schůzka se uskutečnila v Plzni a dlouho se přemýšlelo o tom, jak spolek ustanovit, aby chránil zájmy hluchoněmých. Muselo se brát v úvahu, že znalost českého jazyka nebyla mezi hluchoněmými velká. Ze zakládajících členů český jazyk ovládali pánové Otakar Wegracht a Jan Šilhánek, kteří byli schopni se na veřejnosti domluvit. O pomoc při sepsání žádosti byl osloven pan inženýr Rudolf Jonák z Klatov. Aby spolek chránil hluchoněmé i v případě nouze nebo ztráty zaměstnání a mohl je podporovat, bylo nutné založit spolek podpůrný. Při hledání názvu došel inženýr Jonák k názvu OUL, čímž dal jasně najevo, že se hluchoněmí rádi setkávají. Vznikl název Podpůrný spolek hluchoněmých OUL v Plzni. V roce 1916 byla podána žádost na ministerstvo vnitra k registraci, ke které byly přiloženy stanovy, které zpracoval plzeňský advokát dr. Šmíd. Na povolení se čekalo dlouhých půl roku.

Aby spolek mohl disponovat určitým kapitálem, bylo nutné pořádat různé akce. Pan Zach na tehdejší dobu přišel s neotřelým nápadem. Uspořádat mikulášskou zábavu, která hluchoněmým vynesla kapitál v hodnotě 100 – 200 rakouských korun, v době, kdy zuřila 1. světová válka. Přestože hluchoněmí nikdy nepatřili mezi bohatší vrstvu a byli vždy v dělnické třídě, tak jejich výsada byla, že o nedělích a o svátcích chodili vždy elegantně upraveni. Muži si oblíbili fraky a smokingy a ženy byly ustrojeny do dobových dlouhých šatů, doplněné kloboučky.

Dne 19. srpna 1917 konečně přichází z Prahy povolení k ustavující schůzi spolku hluchoněmých v Plzni. Ustavující schůze se koná v hostinci U Zahradníků v Plzni a do čela spolku byl zvolen pan Jan Zach z Radčic. Dalšími funkcionáři byli tito hluchoněmí: místopředseda Jan Šilhánek, jednatelé sl. Barbora Světlíková a pan Otakar Wegricht. Pokladník F. Šmolík, revizor V. Boula, matrikář F. Skala. Členové výboru J. Reindl, V. Raichl a pan Škoda. Začátek fungování spolku byl velmi náročný, neboť se výbor musel seznámit se zákony, aby mohli dodržovat poslání spolku a zároveň uměli zvládnout hájit zájmy hluchoněmých. V tom jim hodně pomáhal svojí zkušeností pan Zach.

Píše se rok 1918 a je vyhlášena samostatná ČSR. Tato skutečnost měla velký vliv i na činnost spolku, který tuto událost oslavil velkou společenskou akcí, na kterou pozval hluchoněmé z Prahy, Českých Budějovic a jiných. V rámci oslav se konalo první společné zasedání, které bylo doplněno prvním vystoupením divadelního souboru hluchoněmých pod vedením zkušeného ochotníka, jehož jméno se bohužel nezachovalo a byl členem DTJ. Práce na divadelním vystoupení byla náročná a podařilo se ho skloubit s hudbou. Představení shlédla i široká veřejnost a byla výkonem hluchoněmých herců mile překvapena. V této inscenaci hráli tito hluchoněmí: Markéta Šilhánková, Václav Raichl, Anežka Kasková, František Šmolík, Matěj Kaska, Otakar Wegricht, Antonie Raichlová, Anna Dlouhá, Barbora Reindlová, Terezie Šmolíková, Jan Kalčík, Václav Škoda, Václav Zahradník a František Skala. Celá společenská akce se konala v zahradní restauraci na místě stávajících činžovních domů naproti Komornímu divadlu v Prokopově ulici.

V těžkých letech nově budované republiky v roce 1922 slaví spolek 5leté výročí. V této době přichází pan Zach s nápadem, že by bylo dobré, kdyby spolek vlastnil spolkový dům a po dlouhém dohadování je rozhodnuto koupit jednopatrový dům ve Skvrňanech v ulici U sokolovny (nynější Emingerova). Dům byl na prodej za cenu 120 000 Kč od jistého stavitele ze Starého Plzně. Aby spolek měl peníze na pořízení tohoto domu, musel si zažádat obecní úřad o povolení sbírek. Toto mu bylo povoleno pod podmínkou, že bude vždy jednu čtvrtinu z příjmu odevzdávat na stavbu školy pro hluchoněmé, která se začala stavět na Borech. Jedná se o nynější Purkyňův pavilon. Sbírkový úspěch byl takový, že v roce 1927 je částka uhrazena a spolek se stává majitelem domu v době svého 10letého trvání. Na počest tohoto

výročí opět hluchoněmí nastudují další divadelní inscenaci, a to Lešetický kovář, která se hrála v Měšťanské besedě v Plzni pro hluchoněmé, tak i pro širokou veřejnost včetně zástupců starosty města Plzně.

Při rozvíjení aktivit spolku vzniká v roce 1930 klub hluchoněmých turistů, který má bohatou a pestrou činnost. Bohužel pro různorodost názorů v roce 1932 zaniká. Začíná hospodářská světová krize a pomalu nastupuje fašismus. Přibližuje se období vzniku 2. světové války a v roce 1942 je naše členka paní Hedvika Tauberová odvedena do terezínského ghetta a další náš člen Stanislav Šmíd je odveden do koncentračního tábora. Oba se zázrakem vracejí po válce domů, ale pan Šmíd se silně podlomeným zdravím. Činnost spolku je v roce 1943 trochu narušena nedorozuměním ve vedení a vzniká Sportovní klub hluchoněmých. Do čela byl zvolen pan František Šilhánek a jím na pomoc přicházejí slyšící, a to slečny Marta Raichlová a Milena Suchá, obě jsou dcery hluchoněmých rodičů. Na konci války v dubnu 1945 je při bombardování Škodovky americkým letectvem zasažen i spolkový dům, kde zahynul Karel Kaska, syn hluchoněmých rodičů.

Skončení 2. světové války přináší velkou úlevu i samotnému spolku. Začíná nový život a s tím i nová a zajímavější činnost. V roce 1947 oslavuje spolek své 30leté trvání a zve na ně všechny hluchoněmé z celé republiky. V rámci oslav jak už bývá tradicí vystoupí opět divadelní soubor, tentokrát pod vedením Marie Šídlové a to a v sále „Na Tivoli“ (nyní U Švejka) na Borech. Aby toho nebylo dost, pořádá se v Plzni první fotbalový turnaj za účasti všech hluchoněmých klubů v ČSR. V tomto roce dochází k znovuo tvoření spolkového domu, kde byly opraveny zničené části a byty se mohly předat potřebným hluchoněmým rodinám. Spolek se úspěšně rozvíjí až do roku 1953, kdy začíná pomalu jeho stagnace. Ke stagnaci nemalou měrou přispělo rozhodnutí státní orgánů ohledně spolkového domu. Před jeho opravou byl spolek ujištěn, že opravu ponese na svých bedrech stát, který vše uhradí. Skutečnost ale byla jiná. Státní orgány žádaly, aby spolek uhradil hypotéku ve výši 960 000 korun ve staré měně a 177 000 korun v nové měně. Jelikož spolek takový obnos nevlastnil a nechtěl objekt darovat vznikajícímu Svazu invalidů, tak ho raději předal do majetku města Plzně. Město Plzeň po jeho převzetí zrušilo spolku kancelář nacházející v tomto objektu. Za takové tíživé situace se asi 30 členů bývalého spolku rozhodlo, že přejdou pod Svaz invalidů, který jim nabídl prostory na Palackého třídě. Zároveň dochází k volbě nového výboru, v jehož čele stojí pan Vladimír Kaizler a členové jsou: Pokorný, Suchý, Moravcová, Zahradník. Musíme říct, že díky panu Kaizlerovi se činnost spolku rozběhla na plné obrátky a setkávání bylo pravidelné. Jednalo se o přednáškovou činnost a také promítání starých němých filmů, které měly titulky. Za svoji činnost dostávají od vrcholných orgánů televizi. V roce 1960 má již organizace 110 členů, ale bohužel, opět se musí stěhovat do nových prostor. Tentokrát do Prokopovy ulice. Ve stejném roce se ustanovuje svátek všech

neslyšících, Mezinárodní den neslyšících. Neslyšící opět ožívují svoji tradici z předválečné doby a vzniká taneční soubor pod vedením paní Marie Šídlové, která je současně tlumočnicí. Soubor byl velmi oblíben a proto nikoho nepřekvapuje jeho účast na oslavách 100 let Západočeských plynáren.

Přichází Pražské jaro, rok 1968, rok plný naděje, změn a omylů. Volalo se po všech možných reorganizacích a tak i u neslyšících se volalo po ustanovení svazu neslyšících. Vše ale vyřešil v roce 1969 sjezd Svazu československých invalidů, který schválil ustavení organizací podle vad. Tím vzniká Český svaz sluchově postižených, kde si spolek mění název na Základní organizaci neslyšících. Pan Pokorný svolává řádnou výroční schůzi, na které je zvolen nový výbor. V jeho čele je Vladimír Pokorný a jeho spolupracovníky jsou: Miroslav Frolík, Miroslav Hanzlíček st., Vladimír Kaizler, Vojtěch Volejník, František Polívka, Miloslav Kohout, Miroslava Volejníková a Libuše Frolíková. V této době navazuje organizace hlubší spolupráci se školou pro sluchově postižené v Plzni, a to jmenovitě s jejím ředitelem promováným pedagogem Oldřichem Hladíkem, který se zasloužil o výstavbu nového školního zařízení v Plzni-Doubravce. Činnost základní organizace nepolevuje a nadále se zajišťují sociální služby a tlumočení pro neslyšící. Pořádají se přednášky a zájezdy po naší vlasti. A opět jako již několikrát, musíme měnit prostory pro svoji činnost.

Škola spolku hluchoněmých „GUL“ v Plzni 15.XI.1921.

Činnost spolku po roce 1989

Blíží se konec roku 1989 a spolek se připravuje na svoje hodnocení činnosti, když přichází datum 17. listopadu 1989 a všechno se mění. V tento den se slaví Mezinárodní den studentstva, kdy vychází davy lidí do ulic a začíná manifestace proti stávajícímu režimu. Dochází k pádu totalitního režimu a nastává pomalý nástup demokratické společnosti západního typu.

Ale příchodem změny v politické situaci našeho státu se zde začíná vytvářet konkurenční prostředí, neboť se zakládá Česká unie neslyšících, která se prezentuje ve větších městech ČR. Jedná se o odnož lidí, kteří dříve pracovali pod Svazem invalidů, ale neměli takové velké osobní ambice, jaké ucítili příchodem změny režimu. A jak to tak bývá, dochází k nepatrnému odlivu členské základny za lepším, novým a nepoznaným. Později tato organizace v Plzni zaniká, ale je ihned nahrazena novou, Plzeňskou unií. Ta však již nemá žádné vazby na bývalý Svaz invalidů, jako to bylo u původní organizace.

I přes vytvoření konkurenční organizace spolek navazuje na své bývalé aktivity, na které byl zvyklý z let dávno minulých. Opět pořádá v hojné míře přednáškovou činnost, politické přehledy a zájezdy za poznáním naší vlasti. Nezapomíná ani na děti a pořádá pro ně různé akce včetně oslav Dne dětí. I dospělí neslyšící nepřijdou zkrátka, neboť se vrací společenská posezení, besídky a také maškarní a silvestrovská setkání. Spolek se začal vracet ke svému původnímu poslání, které bylo při jeho založení. V této nelehké době je předsedou spolku pan Miroslav Hanzlíček st., který je již dlouhotrvajícím členem a zkušeným funkcionářem, který se vždy snažil přinést do organizace něco nového. Jeho cílem bylo, aby neslyšící byli na dobré vzdělanostní úrovni a měli dobrý přehled o tom, co se u nás děje.

Podařilo se jemu a paní Smutné sehnat konečně vlastní prostory, po kterých neslyšící již dlouhá léta toužili. Na přelomu roku 1991-2 dostává spolek prostory za vydatné pomoci Magistrátu města Plzně ve Škroupově ulici č. 4 v zadním traktu, kde dříve byla firma Oprava hudebních nástrojů. Prostor byl v dezolátním stavu a úpravu prostor prováděli samotní členové brigádnickou formou. Byl to prostor, který svými rozměry plně vyhovoval činnosti spolkového života. Díky tomu se mohl vnitřní život organizace rozjet naplno. Přesunul se sem Klub žen a také zde byl založen Klub dětí, který sdružoval jak děti neslyšící tak i slyšící, kteří měli neslyšící rodiče. Byl zde založen i Klub seniorů, který měl bohatou činnost. Výhodou získání objektu v Škroupově ulici byla skutečnost, že se zde již mohla nacházet kancelář spolku a kancelář paní Smutné, která v té době zastávala funkci

prezidentky Svazu neslyšících a nedoslýchavých ČR. Kancelář spolku zajišťovala sociální a poradenskou činnost v podobě paní Ivany Pešíkové. Na jaře roku 1994 dostává spolek možnost mít dva placené tlumočnický do znakového jazyka, což do tehdejší doby nebylo možné. Jedná se o slečnu Jaroslavu Kumpovou a Miroslava Hanzlíčka ml. Dříve tlumočnické služby byly vždy zajišťovány pouze formou dohody, což znamenalo, že se prováděla až po skončení pracovní doby tlumočnicka v jeho hlavním zaměstnání, které bylo u jiného zaměstnavatele. Takhle nadále vypomáhal převážně pan Miroslav Frolík, dlouholetý tlumočnick spolku, který pracoval v podniku Škoda. Možnost mít placeného tlumočnicka uvítala členská základna, neboť jim odpadl komunikační problém při různých návštěvách na úřadech a hlavně u lékařů. Již nebylo tolik potřeba používat papírkovou metodu pro porozumění. Pak přichází rok 2006 a s ním opět další zklamání. Opět neslyšící přichází o objekt, tak jako již několikrát během své existence. Tentokrát jim ale město Plzeň nabídlo recipročně jiné prostory, které jim pro svoji činnost v omezené podobě vyhovují. Jedná se objekt v Tylově ulici 14 v zadním traktu. Prostory byly upraveny podle požadavků spolků a na náklady města, za to je jim spolek vděčný. Doufáme, že to již bylo poslední stěhování během své 95leté tradice v městě Plzni.

Změna politického systému v naší republice od roku 1989 a zejména rok 2006 přinesl do práce organizace nové prvky, s kterými jsme se nikdy nesetkali. Hlavně se jednalo o shánění finančních prostředků na svoji činnost a také pro sociálního pracovníka. Finanční prostředky, které jsme dostávali prostřednictvím svazu nám na naši činnost nestačily a tak jsme se museli sami naučit psát projekty a žádosti, abychom mohli zachovat svoji činnost. Po odchodu paní Pešíkové do důchodu nastoupila do spolku jako sociální pracovnice slečna Mgr. Kristýna Hanzlíčková (nyní Voříšková), která nám v psaní projektů a žádostí hodně pomohla. Pomáhá členům i s tlumočením. Situace ale není vždy růžová, neboť se stále státním orgánům nedostává finančních prostředků a tak je rok co rok menší a menší dotace od státu. Díky finanční pomoci jednotlivých odborů MMP se nám daří naplňovat poslání spolku, které bylo při jeho založení.

Tlumočnická činnost

Tlumočnická činnost byla při založení spolku v začátcích. Hlavním posláním bylo, aby se neslyšící prostřednictvím další osoby, která ovládala znakovou řeč mohli dorozumět se svým okolím, získávat informace a také, aby jim uměl někdo vysvětlit, co je napsáno v úředních dopisech, popř. tisku. Pomoc jim zpravidla nabídlí lidé, kteří toto vykonávali ve svém osobním volnu a to ještě bez nároků na odměnu. Většinou se jednalo o slyšící děti neslyšících rodičů, kteří byly ochotni pomoci ostatním. Takovými prvními tlumočnickými byly slečny Marta Raichlová a Milena Suchá, které byly dcery hluchoněmých rodičů. Po jejich skončení pak nastoupila paní Marie Šídlová, která ke své tlumočnické činnosti ještě pomáhala s tanečním kroužkem. V roce 1960 přichází do organizace jako další tlumočnický pan Miroslav Frolík. Jeho přítomnost v organizaci byla nezastupitelná, neboť on přinášel na schůze nové a nové informace z politického života, které byly a stále jsou mezi členstvem velmi oblíbené. Těmto dvěma tlumočnickům občas vypomáhali slečna Růžena Škardová a Miroslav Hanzlíček ml., kteří jsou dětmi neslyšících rodičů.

V roce 1993 nastává ve spolku změna a již máme prvního tlumočnicka na stálý pracovní poměr, a to byla slečna Jarka Kumpová a v březnu 1994 k ní přibyl další, pan Miroslav Hanzlíček ml. Bohužel oba skončili v srpnu 1995. Slečna Kumpová byla přijata na VŠ a pan Hanzlíček z finančních důvodů, neboť mzdové podmínky pro tlumočnickou činnost v tehdejší době byly hluboko pod průměrem. Odchodem těchto dvou tlumočnicků neznamená, že spolek zůstal bez pomoci, ale dostal se opět na úroveň do období před rokem 1993. Tlumočení pro členskou základnu nadále zajišťují pan Frolík a Hanzlíček ml. Z důvodu vysokého věku pomalu ukončuje svoji tlumočnickou činnost pan Frolík a na jeho místo od roku 2008 nastupuje slečna Kristýna Hanzlíčková, která současně zajišťuje sociální služby a to na trvalý pracovní poměr, to se odráží ve zlepšené kvalitě služeb pro členy. V současné době službu zajišťuje pan Mgr. Hanzlíček ml. a paní Mgr. Voříšková (rozená Hanzlíčková).

Plzeňka v čele všech neslyšících v ČR

Spolek neslyšících se může pochlubit, že jedna z jeho členek stála po dlouhá léta v čele neslyšících v naší republice jak ve Svazu invalidů, tak i ve Svazu neslyšících a nedoslýchavých v ČR. Ano, řeč je o paní Miladě Smutné, rodačce z Plzně.

Narodila se 31. prosince 1928 jako naprosto zdravá holčička, která ve svých 15 letech po těžké nemoci ztratila sluch. Tato ztráta ji však neuzavřela do sebe, ale naopak vyburcovala k další aktivitě mezi neslyšícími. První její aktivitou byl sport, kde aktivně hrála stolní tenis za OUL (Spolek) Plzeň a pak dále za Sportovní klub neslyšících Plzeň. To ji však nestačilo a začala se angažovat jako funkcionářka v roce 1958 v okresním výboru Svazu invalidů v Táboře, kam se přestěhovala za manželem, který byl důstojníkem u tamní vojenské posádky. V roce 1959 již byla zvolena do vrcholových orgánů Svazu invalidů, kde se stala i se svojí vadou místopředsedkyní. Ve Svazu sluchově postižených a nedoslýchavých v ČR byla místopředsedkyní a později pak i prezidentkou, kterou byla až do své smrti. 14 dní před svou smrtí byla jmenována čestnou prezidentkou Svazu neslyšících a nedoslýchavých v ČR.

Paní Milada Smutná nebyla aktivní jen na našem území, ale byla po celá dvě desetiletí členkou byra Světové federace neslyšících, kde prosazovala zájmy našich neslyšících ve světě. Propagovala pantomimu a divadlo neslyšících v Brně, kde se vždy konal v určitém časovém údobí Mezinárodní festival neslyšících v pantomimě. Bohužel, do své smrti se jí nepodařilo zrealizovat kongres Světové federace neslyšících v Praze. V naší republice se jí podařilo koncem 70. let prosadit znakový jazyk do speciálních škol pro sluchově postižené. Současně při Spolku neslyšících v Plzni založila Kulturně vzdělávací středisko, které mělo za úkol podávat neslyšícím informace jak z pracovní oblasti, tak i společenského dění a pomoci jim zapojit se do běžného života. V současné době toto plně převzal na svoje bedra Spolek neslyšících, neboť finanční situace není příznivá.

Přestože byla členkou KSČ, tak nikdy nikomu svým jednáním neublížila ani ho nepoškodila, přestože často věděla o nesouhlasu s politickou linií tehdejšího režimu. Manžel paní Milady Smutné, pan Ing. Jiří Smutný byl slyšící, který svojí manželku i přes její handicap hodně podporoval v jejím počínání. Byl vojákem z povolání a spolu s manželkou vychovali 3 syny. Čest její památce!

Předsedové spolku od jeho založení

Jan ZACH, předseda 1917 – 1942

Narodil se 9. 2. 1889 v Nových Syrovicích na Moravě a umírá 31. 3. 1977 v Plzni. Vyučil se knihařem. V roce 1917 přichází z Prahy do Radčic u Plzně, kde se později oženil a se svojí ženou měl 3 děti. Dochází do Plzně mezi hluchoněmé a po vzoru Prahy tady zakládá v roce 1917 Spolek hluchoněmých OUL, který v Plzni nebyl. Stanovuje poslání a smysl spolku. Je jeho prvním předsedou.

František ŠILHÁNEK I., předseda 1943 – 1952

Narodil se 2. 10. 1913 v Plzni a umírá 7. 1. 1990 opět v Plzni. Navštěvoval školu pro hluchoněmé v Plzni a vyučil se truhlářem. Byl ženatý a měl 2 děti, syna a dceru. V roce 1943 při spolku zakládá sportovní klub, který se ve stejném roce osamostatnil a byl jeho prvním předsedou. Současně dělal i předsedu spolku.

Vladimír KAIZLER, předseda 1953 – 1967

Narodil se 11. 5. 1922 v Kařezu na Rokycansku a zemřel 7. 2. 1996 v Plzni. Byl absolventem školy pro hluchoněmé v Plzni. Vyučil se zlatníkem, později se requalifikoval na seřizovače mědi ve Škodových závodech v Plzni. Byl ženatý a měl 1 dceru. Zachraňuje činnost spolku přechodem pod Svaz invalidů. Podporoval založení divadelního a pantomimického souboru v Plzni. Pořádá poznávací výlety a zájezdy.

Vladimír POKORNÝ, předseda 1968, 1970 – 1985

Narozen v Praze dne 17. 2. 1925 a umírá 30. 1. 2004 v Plzni. Narodil se jako slyšící a v dětství přichází o sluch. Vyučil se krejčím a po 2. sv. válce přichází do Plzně. Je ženatý a s manželkou měli 1 syna. Pro svoji inteligenci je za spolek členem vyšších orgánů (ÚV a MěstV. Svazu invalidů).

Miroslav HANZLÍČEK, předseda 1969, 1986 – 2008

Narozen v Plzni dne 20. 7. 1933. Navštěvoval školu pro hluchoněmé v Plzni. Vyučil se typografem v polygrafickém průmyslu. Byl ženatý a s manželkou měli 2 děti, syna a dceru. Od svých 18 let pracoval dobrovolně v neslyšících organizacích, jak sportovních, tak i společenských. Byl také členem vyšších orgánů při Svazu invalidů. V období pracovní aktivity dělal v zaměstnání parťáka slyšícím spolupracovníkům. Byl zakládajícím členem Šachklubu Bolevec. V současné době si užívá zasloužilého důchodu.

František ŠILHÁNEK III., předseda 2008 – 2011

Je narozen v Plzni dne 2. 8. 1959 Pochází z tradiční neslyšící rodiny. Je absolventem školy pro neslyšící v Plzni. Vyučil se malířem pokojů. Z prvního manželství má 2 dětí syna a dceru, je podruhé ženatý. V současné době pracuje ve firmě Brush Sme. Z aktivního sportu miluje karetní hru joker a přší.

Ferdinand VESZPRÉMI, předseda 2012

Narodil se 7. 9. 1962 a pochází z Mariánských Lázní. Navštěvoval základní školu pro neslyšící v Plzni. Vyučil se čalouníkem. Z prvního manželství má 1 syna, je podruhé ženatý. V současné době pracuje ve firmě Obzor, kde jsou zaměstnáváni zdravotně postižení. Rád hraje šipky a rád sbírá houby.

Aktivity spolku

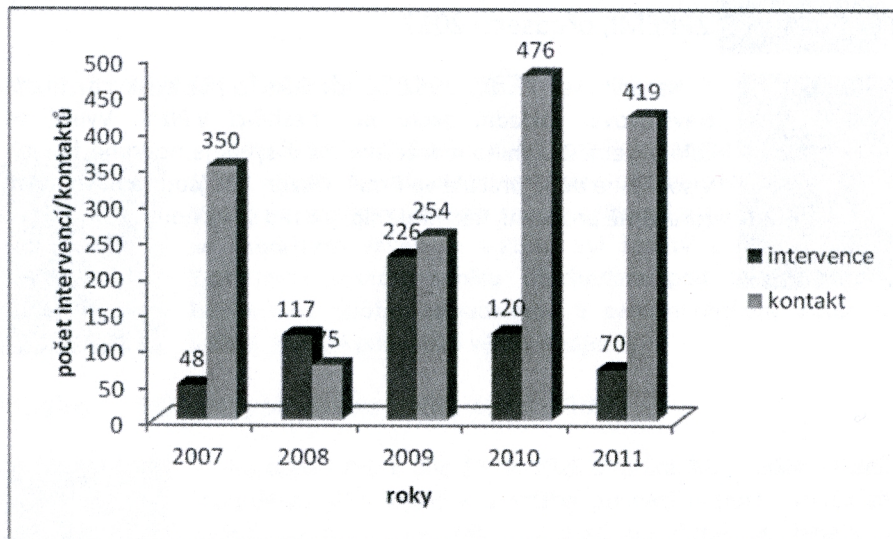
Různé aktivity v neziskových organizacích jsou nedílnou součástí celého dění. Cílem je co největší možnost sdružování handicapovaných osob, kteří mají stejnou zálibu nebo koníčka nebo potřebují odbornou pomoc. V rámci aktivizační služby v našem spolku vznikly tři takové kroužky, kde se setkávají členové se stejnými zálibami a kde si mohou vyměňovat svoje různé poznatky ze společenského i soukromého života. Spolek pro své členy zajišťuje následující služby a aktivity:

Odborné sociální poradenství

Poskytujeme služby uživatelům, kteří nejsou schopni svou situaci řešit sami. Služba je poskytována VŠ vzdělanými pracovníky a to v oblasti sociální péče v navazujícím magisterském studiu na ZČU v Plzni, Fakultě pedagogické.

Nejčastějšími problémy jsou neporozumění dopisu, jeho vysvětlení, popř. napsání dopisu, ale i problémy osobního charakteru, či sjednání, nebo napojení klienta na jinou organizaci, která je schopna mu s jeho problémem pomoci.

Sociální poradenství v číslech:

Tlumočnická služba

Poskytujeme služby uživatelům, kteří jsou ohroženi komunikační bariérou. Služba je využívána při komunikaci na úřadech, u doktora, při hledání zaměstnání a také při zajišťování nezbytných věcí zajišťující chod rodiny (opravy, stížnosti, reklamace apod.). Nedílnou službou je i vysvětlování obsahů úředních či jiných písemností, které sluchově postižení obdrží. Tlumočníci spolku zprostředkovávají komunikaci i u státních orgánů, institucí a spolupracující i s jinými organizacemi, které jejich služeb využívají. Tlumočení zajišťuje Mgr. M. Hanzlíček a Mgr. K. Voříšková. Tlumočnická služba je závislá na finanční dotaci od Ministerstva práce a sociálních věcí a Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzeň.

V roce 2010/2011 oba naši tlumočníci úspěšně absolvovali kurz Tlumočnictví znakového jazyka a to v rámci projektu Strom vědění, pořádaného Svazem neslyšících a nedoslýchavých v ČR.

Tlumočení v číslech:

Počet terénních návštěv v letech 2009 - 2011:

	2009	2010	neproplaceno	2011	neproplaceno
lékař	109	134	4	143	19
jednání ve firmě	34	54	8	44	-
pojišťovna	9	3	-	20	2
OSSZ / úřad	10	9	-	20	-
ÚP	2	1	-	-	-
telefonní operátoři	3	2	-	8	-
realitní kancelář	3	-	-	3	-
osobní problémy	17	9	-	1	-
ostatní	-	1	-	15	1
CELKEM	173	213	12	254	22

Počet terénních odtlumočených hodin od roku 2009 - 2011

návštěva	2009	2010	2011
lékař	163	205,5	232
jednání ve firmě	45	76,5	73
pojišťovna	10	5	45
OSSZ / úřad	7	12	40
ÚP	2	1	0
telefonní operátoři	3	2	8
realitní kancelář	3	0	5
osobní problémy	17	14	2
ostatní	-	1	37
CELKEM	250	317	442

Sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené

Pomáháme vytvářet příležitosti uživatelům služby, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením, k zapojení do sociálního a kulturního života.

V rámci SAS jsme v roce 2011 zahájili projekt pod názvem „PřeSPo“ – **Přednášky pro Sluchově Postižené**, cílem projektu je poskytnout sluchově postiženým osobám možnost účasti na odborných přednáškách pořádaných SNN v ČR, Spolkem neslyšících Plzeň. 1. ročník projektu „PřeSPo“ I., který byl financován OSS MMP měl úspěch a 5 odborných přednášek se v průměru zúčastnilo 29,8 sluchově postižených. Projekt byl realizován v období od 09 – 12/2011. I v letošním roce 2012 projekt „PřeSPo“ pokračuje a to již svým 2. ročníkem. 2. ročník je z části dotován OSS MMP a ÚMO 2.

Fotky z projektu „PřeSPo“ I.

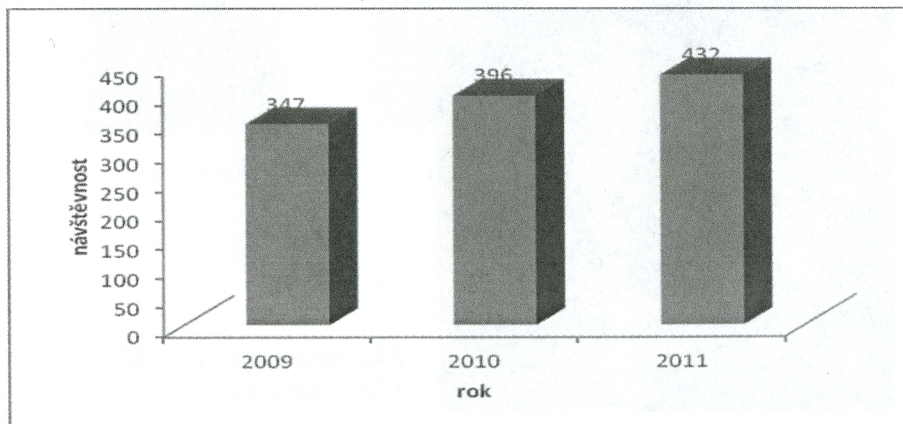

Přednáška: Deprese (Mgr. Eichlerová),
tlumočení M. Hanzlíček

Přednáška: Pomůcky pro osoby se zdravotním
postižením (Ing. Z. Kašpar), tlumočení Mgr. M.
Hanzlíček

Celková návštěvnost přednášek a akcí v letech 2009 – 2011

Nedílnou součástí SAS jsou také výlety, rekondiční pobyty a zájezdy na různá místa ČR za poznání tajů a krás naší vlasti. Mezi nejoblíbenější oblast, kam se s oblibou neslyšící při svých rekondičních pobytech vraceli, byly Mariánské Lázně. Při výletech jsme navštívili bezpočet hradů, zámku, zřícenin, vzpomeňme jen některé – Konopiště, Mníšek pod Brdy, Orlík, Jablonná, Loket či Krokodýlí Zoo v Protivíně. Všechny prohlídky v rámci zájezdů a výletů byli tlumočeny do znakového jazyka panem Mgr. M. Hanzlíčkem. Ale při svých toulkách jsme neopomněli ani taje a krásy Plzně a Plzeňského kraje. Navštívili jsme divadlo J. K. Tyla v Plzni, Plzeňský Prazdroj, Klatovy, Chodovar a v těchto poznávacích zájezdech a výletech chceme i nadále, pokud nám zdraví vydrží, pokračovat.

V rámci SAS vznikaly i kluby, které sdružovali lidi se stejným zájmem. Některé přetrvaly, jiné zanikly, ale ať už jejich činnost pokračuje či nikoli, obohatily život těch, kteří do nich s chutí, elánem a láskou chodili. Mezi kluby, který dnes již neexistuje, patřil i Klub neslyšících dětí.

Klub neslyšících dětí

Po necelém roce provozu spolku v nových prostorách se zakládá dne 22. 3. 1999 další klub. Tentokrát je to Klub neslyšících dětí. Důvodem k založení klubu byla skutečnost, že v členské základně bylo mnoho mladých členů, kteří měli malé děti, které se potřebovaly rozvíjet. Současně s nimi tam byly i zdravé děti, které měly neslyšící rodiče. Jednalo se o integrační klub dětí, kde si společně hrály, malovaly nebo se učily nové pojmy doprovázené spolu se znakovým jazykem. Klub vedly neslyšící maminky za občasně asistence slyšícího rodiče. Spolupracuje také s Klubem žen na Dni dětí a na mikulášské nadílce. Protože po změně společenského dění ve státě se nedostává dětí, klub se v roce 2003 rozpouští.

Mikulášská nadílka pro děti
ve Škroupově ulici

Klub žen

V roce 1982 začaly mít členky potřebu si více mezi sebou předávat různé informace, které se týkaly rodiny, vaření i ostatních věcí. A tak paní Hedvika Tauberová přišla s nápadem, že se může založit Klub žen, který bude všechno toto splňovat. První společné posezení proběhlo v tehdejší restauraci Gera, kde se členky spolku dohodly, že klub bude založen. Jeho první předsedkyní byla zvolena paní Hedvika Tauberová. Činnost klubu byla zaměřena na vzájemném předávání informací týkající se rodiny, provádění ručních prací a v neposlední řadě také pořádaly různé akce jak pro děti, tak i pro dospělé. V současné době se klub zaměřuje hlavně na ruční práce a pořádá různé přednášky, které jsou určeny nejen svým členkám, ale všem členům spolku. Také se stýkají s členkami jiných klubů, a to převážně z Prahy. Během svého 30letého trvání vedly klub tyto předsedkyně: E. Vachovcová, L. Findejsová, V. Šilhánková, I. Findejsová a H. Jonášová.

H. TAUBEROVÁ

E. VACHOVCOVÁ

V. ŠILHÁNKOVÁ

L. PYTELKOVÁ

Z. DIVÍNOVÁ

I. FINDEJSOVÁ

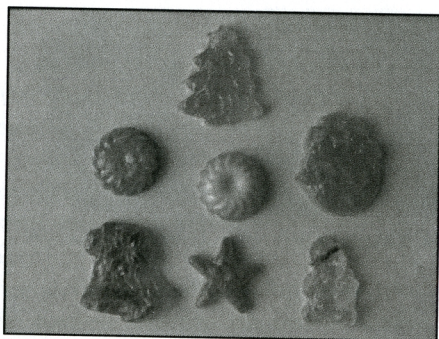
H. JONÁŠOVÁ

Fotky z ručních prací Klubu žen:

Zdobení svíček - 2011

Výroba a lití mýdla - 2010

Découpage a praskací lak - 2010

Logo
Klubu žen

Klub šipek

Kolem roku 2000 nastává mezi neslyšícími boom v hraní šipek a je to jedna z největších příležitostí, jak se mohou neslyšící mezi sebou stýkat. A tak v roce 2000 se při Spolku neslyšících v Plzni zakládá Klub šipek, jehož členskou základnu tvoří členové spolku, kteří již nejsou schopni se aktivně zapojit do fyzicky náročného sportu, jako je fotbal, hokej a podobně. Předsedou klubu se stává Ferdinand Veszprémi. Klub se pravidelně zúčastňuje Ligy neslyšících a také jednotlivých turnajů v rámci Čech.

Klub Joker

Píše se rok 2002 a členové, kteří nehrají šipky projevili zájem, že by si rádi zahráli karty typu joker nebo prší. A tak se dohodli na založení Klubu joker, který od samotného začátku vede pan František Šilhánek ml. Při svém založení měl klub celkem 12 členů. tady se ukázalo, že to byla dobrá volba, neboť i v ostatních organizacích neslyšících v Čechách se tvořily kluby, které jsou zaměřené na karty. A tak klub naplňuje nejen poslání sportovního ducha, ale i možnost stýkat se se stejně postiženými a předávat si různé informace. Klub se zúčastňuje různých turnajů po celých Čechách, odkud se vrací s různými úspěchy.

Logo Klubu joker

Závěr

Na závěr bych chtěl říci, že 95 let v životě člověka je hezká řádka dnů, která se podařila prožít buď s většími nebo menšími radostmi a starostmi. Stejně je to i u organizace, která také slaví toto kulaté výročí. I ona si prožila svoje trápení, starosti, ale i radosti, když se členům a spolku dařilo jednou více a někdy méně. Spolek neslyšících Plzeň je hrdý na to, že se mu podařilo překonat všechny problémy, které se mu stavěly do cesty během své existence. A mohl tímto navázat na tradici, která tady byla od roku 1917.

To, že jsme se dočkali významného výročí, za to patří především dík členům, kteří neztratili víru ve spolkový život a rádi se scházejí v našich prostorách a podílejí se na činnosti organizace. Dále pak MMP a jeho odborům a jednotlivým městským částím města Plzně za jejich finanční pomoc. Nesmíme zapomenout ani na podporu od MPSV ČR. A v neposlední řadě i sponzorům, kteří někdy více a někdy méně pomáhají udržovat naši činnost a poslání v chodu. Ještě jednou všem děkujeme jménem organizace za finanční pomoc našemu spolku. Věříme, že se nám podaří spolek zachovat i pro další neslyšící generace a budeme moci všichni společně za 5 let oslavit 100. výročí založení.

Posezení na dvorku ve Škroupově ulici

Výlet lodí. Orlická přehrada

Mikulášská nadílka pro děti

Návštěva pivovaru Chodovar

Autoři: Mgr. Miroslav Hanzlíček. Mgr. Kristýna Voříšková,
Bc. Aleš Hanzlíček

Vydal Spolek neslyšících Plzeň u příležitosti vzpomínkových oslav
k 95. výročí založení první organizace hluchoněmých v Plzni
V bulletinu byly použity pasáže z bulletinu Plzeň a hluchoněmí
vydaného v roce 1972 v Plzni

Perokresba na titulní straně Miroslav Hanzlíček

Graficky upravil Mgr. Miroslav Hanzlíček

Bulletin je vydán pouze pro vnitřní potřebu Spolku neslyšících Plzeň

Plzeň 2012

Sponzoři oslav 95. výročí založení Spolku

2014 Plzeň

PILSEN
Plzeň
EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY 2015

PLZEŇSKÝ KRAJ

EUFROSINE
oděvní studio a metráž

**LEVNÉ
LÁTKY**

Masáže Krůtová